

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

EFL TIL O'RGANUVCHILARINING PRAGMATIK KO'NIKMASINI RIVOJLANTIRISHDA SUN'IY INTELLEKTNING O'RNI

Vakhobova Feruza Mansurovna

PhD student, Tashkent Institute of Irrigation and agricultural Mechanization

Engineers National Research University

Tashkent, Uzbekistan vaxobovaferuza@gmail.com

Annotatsiya:

Sun'iy intellekt (AI) va veb 0.2 vositalari inson aql-zakovati va qaror qabul qilish qobiliyatiga taqlid qilish orqali sog'liqni saqlash va moliya kabi turli sohalarni o'zgartirdi. Biroq, sun'iy intellekt hali ham tushunish va insoniy muloqotda samarali ishtirok etish bilan kurashmoqda, bu juda muhim muammo. Til va kontekst o'rtasidagi munosabatga yo'naltirilgan tilshunoslikning bo'limi bo'lgan pragmatik jihatlar bu masalani hal qiladi. U muloqot orqasida ko'zda tutilgan ma'noni tushunish uchun ma'ruzachi niyati, kontekst va umumiy bilim kabi pragmatik jihatlarni o'rganadi. Pragmatik jihatlarini sun'iy intellekt tizimlariga integratsiyalash orqali tadqiqotchilar va ishlab chiquvchilar mashinalar va insoniy muloqot o'rtasidagi bo'shliqni qisqartirishni maqsad qilgan. Ushbu maqola AI va veb 0.2 vositalari AI imkoniyatlarini yaxshilash uchun pragmatik jihatlarida qanday hamkorlik qilishini o'rganadi.

Kalit so'zlar: Sun'iy intellekt (AI), web 0.2 vositalari, aloqa, pragmatik kompetensiya.

Ma'lumki, hozirgi kunda bilim va texnika taraqqiyoti odamlarni bir-biriga yaqinlashtirdi, natijada dunyo "global qishloq" hodisasiga aylandi. Bu holat turli millat va elatlarga mansub odamlarni ishlashga va bir-biri bilan muloqot qilishga majbur qiladi. Globallashuv davrida turli madaniyatdagi odamlar bir-biri bilan muloqot qilishlari kerakligini bilish qiziq bo'lishi mumkin. Biroq, turli xil odamlar bilan muammosiz muloqot qilish uchun suhbatdoshlar ushbu madaniy farqlarni, shuningdek, ularning pragmatik jihatlarini bilishlari kerak.

Kavarning ta'kidlashicha, turli xil urf-odatlariga ega odamlar bilan muloqotda suhbatdoshlar qanday qilib to'g'ri aytishni aniqlay olishlari kerak, nimaga bo'linishi mumkin emas, shuningdek, madaniy tabulardan xabardor bo'lishlari kerak, chunki

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

ma'lum bir madaniyatda qabul qilingan narsa ma'qullanmasligi mumkin. boshqa madaniyatlarda. Boshlash uchun madaniyatning keng ma'nosini aniq bilish kerak. Madaniyatning ikki xil ma'nosi bor. Birinchi ma'no "tsivilizatsiya" bilan bog'liq bo'lib, u urf-odatlar, hunarmandchilik, san'at va ta'limni o'z ichiga oladi. Bundan tashqari, bu jamiyatda paydo bo'lgan hukmron qadriyatlar va me'yorlarni hisobga olish natijasi bo'lgan odamlarning qanday harakat qilishi, fikrlashi va his qilishi bilan bog'liq.

Aytgancha, zamonaviy ta'lim tizimida samarali foydalanilayotgan texnologiyaning hal qiluvchi qismi sifatida sun'iy intellekt va web 0.2 vositalari hisoblanadi. Sun'iy intellekt (AI) inson aql-zakovati va qarorlar qabul qilishni taqlid qilish orqali sog'liqni saqlash va moliya kabi turli sohalarda sezilarli o'zgarishlarga olib keldi. Biroq, sun'iy intellekt duch keladigan e'tiborga molik to'siq - bu uning tushunish va insoniy muloqotda faol ishtirok etish qobiliyatidir. Bu erda til va uning konteksti o'rtasidagi o'zaro ta'sirni sinchkovlik bilan o'rganuvchi tilshunoslik bo'limi bo'lgan pragmalingsvistika hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'ladi. Pragmalingsvistika og'zaki yoki yozma almashinuvlar ortidagi mo'ljallangan ma'noni tushunish uchun tildan foydalanishning amaliy jihatlari, jumladan, so'zlovchi niyati, kontekst va umumiy bilimlarga e'tibor qaratadi. Pragmalingsvistikani sun'iy intellekt tizimlariga integratsiyalash orqali olimlar va texnologlar mashinalar va insoniy muloqot o'rtasidagi tafovutni bartaraf etishga harakat qilmoqdalar. Ushbu maqola sun'iy intellekt va pragmalingsvistikaning kesishishini o'rganishga, AI tizimlarining imkoniyatlarini oshirish bo'yicha ularning birgalikdagi sa'y-harakatlarini o'rganishga intiladi. U to'g'ri kontekstli tarzda inson muloqotini tushunish va javob berishni biladigan AI tizimlarini qurishdagi to'siqlarni tahlil qiladi. Bundan tashqari, u virtual yordamchilar, chatbotlar, shuningdek, nutqni aniqlash va tabiiy tilni qayta ishlash imkoniyatlarini takomillashtirishni o'z ichiga olgan holda, pragmalingsvistikani sun'iy intellektga birlashtirishning potentsial yordam va afzalliklarini ko'rib chiqadi.

So'nggi yillarda sun'iy intellekt (AI) va pragmalingsvistikaga katta e'tibor qaratildi, bu bizning tushunishimiz va til bilan o'zaro munosabatimizni o'zgartirdi. Noam Xomskiy, Doroti Edit Smit, Debora Tannen, Alessandro Kapone, Maykl A. Kovington, Julia Xirshberg, MakSheyn M., Sergey Nirenburg, Somers X kabi olimlarning katta hissi bilan tilshunoslar Alni pragmalingsvistika bilan bog'lashda muhim rol o'ynagan. , Uilks Y. va Yehoshua Bar Hillel. Ularning ishlarini o'rganish

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

ushbu chorrahadagi qiyinchiliklar, imkoniyatlar va taraqqiyot haqida qimmatli tushunchalarni beradi.

Noam Xomskiyning generativ grammatika sohasidagi innovatsion ishi, ayniqsa, tilga hisoblash yondashuvini shakllantirgan va inson tilini qayta ishlashga taqlid qiluvchi modellar va algoritmlarni ishlab chiqishga ilhomlantiruvchi ta'sir ko'rsatdi. Uning hissalarini sun'iy intellekt tizimlariga pragmatik elementlar va kontekstli tushunishni o'z ichiga olishi uchun asos yaratdi.

Bir paytlar pragmatika ikkinchi til (L2) ta'limida ixtiyoriy deb hisoblangan bo'lsa, hozirda u pragmatik ta'limning afzalliklarini ko'rsatuvchi tadqiqotlar tomonidan qo'llab-quvvatlangan hal qiluvchi komponentga aylandi. Biroq, pragmatika Ingliz tilini o'qitish (ELT) materiallari va ingliz tili chet tili sifatida (EFL) darslarida yetarlicha ifodalanmagan. Shunday qilib, L2 o'qituvchilari o'zlarining o'qitish amaliyotiga pragmatikani joriy etish yo'llarini o'rganishga da'vat etiladi. Civelek va Karatepe (2021a) o'quvchilarga an'anaviy sinf sharoitlaridan tashqari pragmatik til kiritish va amaliyot bilan ta'minlash uchun internet resurslaridan foydalanishni taklif qiladi.

Chet tilining kommunikativ kompetensiyasi tarkibida pragmatik kompetensiyaning o'rnini aniqlash muammosi lingvodidaktika sohasidagi ko'plab tadqiqotchilarning ishlarida o'z aksini topgan. Uzoq vaqt davomida chet tilini o'qitish metodikasida o'qituvchilarning diqqat-e'tibori grammatik tuzilmalarni o'rgatish va leksik ko'nikmalarni amalda qo'llashga qaratilgan. Shunga qaramay, o'tgan asr bu sohada ko'plab yangiliklarni olib keldi, shu jumladan chet tilini o'qitishda hozirgi mashhur kommunikativ yondashuv yoki uslubning paydo bo'lishi. Bu, xususan, hozirgi davrgacha o'qitishning asosiy maqsadi bo'lgan til ko'nikmalarini (grammatik tuzilmalar bilan tanishish, shuningdek, tilning leksik tarkibini o'zlashtirish) bilan birga shakllantirishning muhimligini ta'kidlab o'tdi. chet tilining kommunikativ kompetensiyasining boshqa kichik kompetensiyalarini shakllantiradigan boshqa ko'nikmalar.

ADABIYOTLAR

1. Kavar, T. I. (2012). Cross Cultural Differences in Management. International Journal of Business and Social Science, 3, 105-111. Retrieved on December 12, 2019 from https://ijbssnet.com/journals/Vol_3_No_6_Special_Issue_March_2012/13.pdf;

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

2. Christiansen, T. The rise of English as the global lingua franca: Is the world heading towards greater monolingualism or new forms of plurilingualism? *Journal Linguae Linguaggi*, 2015, Vol. 15, p.p. 129-154;

3. Tirkashev D. Sh. AI and Pragmalinguistics: Bridging the Gap Between Machines and Human Communication. *Journal of Advanced Zoology* ISSN: 0253-7214 Volume 44 Issue S-6 Year 2023.

4. Celce-Murcia, Dörnyei & Thurrell, 1995

5. Morris C. Foundations of the theory of signs // *International Encyclopedia of Unified Science* / eds. by O. Neuratin, R. Carnap, C. Morris. Chicago: University of Chicago Press, 1938. Vol. 2, bk 1.

E- Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

E-CONFERENCE
SERIES